

Faglig voldgiftskendelse af 23. oktober 2023
i
de forenede sager 2022-956 og 2023-52:

Fagligt Fælles Forbund (3F)
for
medlemmerne A og B
(forhandlingssekretær Svend-Aage Poulsen)

mod

Dansk Industri, Overenskomst III (DIO III)
for
EBK Huse A/S
CVR nr. 41961716
(advokat Anna Sofie Frandsen)

1. Uoverensstemmelsen

EBK Huse A/S (EBK) er grundlagt i 1976 og specialiseret i opførelse af nøglefærdige sommerhuse. I efteråret 2021 blev svendene A og B ansat i EBK og sat til arbejde på en plads i Rødvig med opførelse af et hus. Hovedspørgsmålet under sagen er, om arbejdet på pladsen i Rødvig var på timeløn eller på akkord.

Det er klagers opfattelse, at de arbejdede på timeløn. Det er indklagedes opfattelse, at de arbejdede på akkord. Indklagede støtter denne opfattelse på svendenes underskrifter på en akkordaftale – underskrifter, som efter klagers opfattelse imidlertid alene tjener til bekræftelse af, at der var aftalt 4-dages uge. Det er indklagedes opfattelse, at akkorden blev arbejdet i underskud. Indklagede fratrak, hvad underskuddet blev opgjort til, i lønnen for perioden 16. november - 15. december 2021 og betalte ikke løn for tiden derefter og indtil fratræden den 7. januar 2022. Klager mener, at fradraget var uberettiget, og kræver under sagen det fratrukne betalt samt betaling af løn for den efterfølgende periode indtil fratræden.

2. Sagens behandling ved faglig voldgift

Sagerne er den 25. september 2023 forhandlet for en faglig voldgiftsret med undertegnede, fhv. højesteretspræsident Børge Dahl, som formand og opmand og følgende partsudpegede medlemmer: forhandlingssekretær Johnny Frimann Storm og konsulent Michael Christian Severinsen, begge 3F, fagleder Henrik Olsen og konsulent Preben Anker Munk, begge DI.

Der blev under forhandlingen afgivet forklaring af:

- tømrersvendene B og A, tidligere ansat hos EBK,
- tømrersvend og tillidsrepræsentant C, ansat hos EBK i 29 år,
- afdelingschef D, EBK,
- byggelederassistent E, EBK.

Da der efter procedure og de partsudpegede medlemmers votering ikke blandt disse var enighed om eller flertal for en afgørelse, træffes denne af opmanden. Parterne er enige om, at det kan ske ved kendelse med en begrundelse for resultatet og uden fuldstændig sagsfremstilling og gengivelse af de afgivne forklaringer og parternes procedurer, jf. arbejdsretslovens § 28, stk. 5.

3. Påstande

Klager har nedlagt påstand om, at den indklagede virksomhed til 3F skal betale 154.909,70 kr.

Indklagede har påstået frifindelse.

Under skriftvekslingen har det været en del af klagers påstand, at indklagede skal anerkende, at der ikke er indgået en akkordaftale, og at der uden hjemmel i overenskomsten er sket modregning i medarbejdernes løn, feriegodtgørelse, SH og pension. Klager er enig i, at denne del af påstanden i skriftvekslingen er anbringender til støtte for betalingspåstanden.

Påstandsbeløbet fremkommer ved en opgørelse af skyldig løn og køretid med tillæg af feriegodtgørelse, SH/FF og pension til A og B opgjort til henholdsvis 84.698,31 kr. og 70.211,39 kr. Der er i klageskrift af 28. august 2023 en opgørelse af kravene med nærmere angivne krav om procesrente.

Efterbetalingskravene omfatter akkordfradrag foretaget på lønsedlerne fra december 2021 på henholdsvis 39.680,55 kr. (A) og 32.369,27 kr. (B), som med overenskomstmæssige tillæg beløber sig til henholdsvis 55.530,16 kr. og 45.159,86 kr. Efterbetalingskravene omfatter desuden krav om betaling for perioden 16. december 2021 - 7. januar 2022 opgjort til henholdsvis 21.710,25 kr. (A) og 18.620,33 kr. (B), som med overenskomstmæssige tillæg beløber sig til henholdsvis 29.168,15 kr. og 25.051,53 kr.

4. Sagen kort fortalt

Tømrersvendene A og B blev ansat af EBK Huse i efteråret 2021 efter samtale med afdelingschef D.

De startede den 12. oktober 2021 – B på grund af sygdom dog først den 18. oktober 2021 – med at hjælpe til med arbejdet på et prøvehus; arbejdet var timelønnet.

De begyndte på opgaven med opførelse af huset i Rødvig den 27. oktober 2021. F var byggeleder på opgaven i Rødvig og blev bistået af E.

De to tømrersvende har forklaret, at aftalen var, at de skulle lave de første par huse på timeløn. Huset i Rødvig var det første hus, de skulle lave. Opgaven havde sagsnr. 7276. En anden medarbejder, G, var til at begynde med nogle timer på pladsen for at sætte dem ind i arbejdet hos EBK. I en opgørelse udarbejdet af EBK er G registreret for at have arbejdet 37,62 timer på projektet i perioden indtil den 16. november 2021; hans arbejde er registreret som arbejde på timeløn.

D har forklaret, at det er standard, at de opfører deres huse på akkord. Når en opgave starter, får svendene samlet i en blå mappe udleveret tegninger, arbejdsbeskrivelser, opmålinger og akkordaftale med et timetal, som kommer fra foretagne opmålinger.

Det var aftalt, at de to svende, som har deres bopæl i Nordjylland, skulle arbejde mandag til torsdag.

Fredag den 5. november kl. 18:19, hvor de ikke var på arbejde, sendte E en e-mail til dem. Det hedder i denne:

”Emne: 7276 EBK – vedr. aftale om udbetaling af diæter

Hej B og A

For at kunne dokumentere overfor SKAT, at vi overholder regler vedr. udbetaling af skattefrie diæter, har jeg brug for, at I bekræfter, at vi har en aftale om, at I arbejder en 4 dages arbejdsuge.

Det kan I gøre ved at underskrive denne akkordaftale seddel. Men det er også ok hvis, I bare vil besvare denne og bekræfte at vi er enige om 4 dages arbejdsuge.

[Indsat klip af akkordaftale seddel]

Venlig hilsen
EBK Huse A/S

E
Byggelederassistent
...
Slagelse”

Det indsatte akkordafteklip gengiver den øverste del af firmaets standardformular ”Akkordaftale seddel for EBK HUSE A/S” med rubrikker til udfyldning. Øverst var der to afkrydsningsmuligheder ”5-dages uge aftalt”, ”4-dages uge aftalt”; der var sat ”v” ud for ”4-dages uge aftalt”. Dernæst fulgte udfyldte rubrikker for ”Bygherre”, Sags nr.” (udfyldt med ”7276”), ”Byggeleder”, ”Montør”, ”Hold nr.” og ”Byggelederassistent”. Dernæst fulgte en angivelse under ”Akkord” med bl.a.:

- ”Timer” (udfyldt med ”391,09”),
- ”Sats” (udfyldt med ”219,00”),
- ”I alt (ekskl. skurvogn) 85.648,71”
- Akkordering nr. 1 (+7,5% for 1. hus) 6.423,65”,
- I alt til udbetaling 92.772,36”

Rubrikkerne var udfyldt med maskinskrift.

Mandag den 8. november 2021 mødte de to svende på pladsen. Deres byggeleder, F, præsenterede dem i skurvognen for et eksemplar af akkordaftaleseddelen med maskinskrevne udfyldte rubrikker som beskrevet og markering med håndskrevne udråbstegn ud for udfyldte rubrikker om ”Diæter overnat. i skurvogn” og ”Kørsel v. diæter pr. uge pr. mand” og bad dem

om at skrive under. Svendene har forklaret, at det var de ikke meget for, men F forklarede, at det kun havde betydning for kørsel og diæter, og betryggede dem i, at det forholdt sig sådan, hvilket var den eneste grund til, at de skrev under. De har videre forklaret, at der ikke var nogen underskrift på det eksemplar, som de anførte datoen "8/11 2021" og skrev under på. Samme dag svarede de E med en e-mail sendt kl. 13:51 med teksten "Hej E [foto] Vi kører 4 dages uge". Det indsatte foto er af den nederste del af akkordaftalesedlen med underskriftdelen.

Under sagen er det fremlagte eksemplar med svendenes underskrifter og datering forsynet med F's underskrift dateret den "18-10-21".

E har forklaret, at hun laver akkordmappe til de enkelte projekter, og at mappen ligger i skurvognen. Hun skrev til B og A af hensyn til SKAT, da de skulle have diæter. Akkordaftale er byggelederens ansvar. Hun skulle bare have en bekræftelse på 4 dage.

Timeindberetning i virksomheden sker via en mobil-app. De to svende skulle efter instruks indberette under et bestemt nr., hvilket efter det, virksomheden har fremlagt, har indebåret registrering af timerne som akkordtimer, hvad timerne også er betegnet som på de fremlagte lønsedler. Svendene har herom forklaret, at de ikke hæftede sig ved aktivitetsnummeret eller betegnelsen på lønsedlen.

For at fremskynde projektet blev C og dennes makker, H, sat til at bistå fra den 23., henholdsvis den 24. november 2021. Deres timer på projektet er efter det fremlagte af virksomheden registreret som akkordtimer. I en fremlagt lønseddel for C er timerne betegnet som akkordtimer. C har forklaret, at han ikke arbejdede på akkord på projektet, det var aftalt, at han var på timeløn.

A og B har forklaret, at F på pladsen i Rødvig bad dem om, når de kørte hjem til Aalborg den 23. december 2021, at køre forbi kontoret i Slagelse og hente julegaver.

D har forklaret, at det var ham, som ville have dem til møde. EBK's lønsystem kører fra den 16. til den 15. med lønudbetaling ultimo. I forbindelse med lønberegning i december 2021 konstaterede de, at A havde indberettet timer via appen, som han skulle, men at der manglede rigtig mange registreringer fra B. De fik indhentet de manglende oplysninger fra B og lavet en akkordudskrift med samtlige timer, som viste, at akkorden var gået i minus. Der var 391 timer

i akkorden og en akkordsum på 92.072,36 kr. Opgjort 18. december 2021 var der anvendt 927,02 timer (A 331,50, B 270,42, C 176,87, H 148,23) og derfor et underskud på 110.944,29 kr. (fordelt på medarbejderne: A 39.673,40 kr., B 32.363,44 kr., C 23.167,52 kr., H 17.739,93 kr.).

D fortalte på mødet den 23. december 2021 de to svende, at byggeriet var i underskud og gennemgik beregninger og fremviste papirer. Efter de afgivne forklaringer mundede mødet ud i, at de skulle tale sammen efter jul om, hvad der skulle ske. De to svende kørte hjem i firmabilen. De fik ikke udleveret papirer, som de var blevet præsenteret for på mødet.

Af de to svendes lønsedler for december fremgår, at der var foretaget et fradrag ”7276 Timer, akkord” på henholdsvis 39.680,55 kr. (A) og 32.369,27 kr. (B). Med overenskomstmæssige tillæg udgør beløbene henholdsvis 55.530,16 kr. og 45.159,86 kr.

De to svende protesterede og gjorde tilbagevenden til pladsen betinget af, at de fik den manglende løn udbetalt.

Arbejdet blev i perioden 3.-7. januar 2022 færdiggjort af C og H. Der har også været foretaget fradrag på deres lønsedler, men C har forklaret, at det straks blev rettet op med acontoudbetalinger og efterfølgende regulering, så de har fået timeløn for alle deres timer på opgaven i Rødvig; det må da også efter bevisførelsen lægges til grund, at C og H fra start til slut har udført arbejdet på opførelsen af huset i Rødvig som timelønsarbejde.

Den 7. januar 2022 blev A og B opsagt med fratræden samme dag ved arbejdstids ophør med ”Akkordaftalens opfyldelse” angivet som ”Årsag”.

Den 4. februar 2022 rejste 3F Aalborg over for virksomheden krav om betaling af manglende løn for perioden fra den 16. december 2021 til fratræden, dvs. for deres respektive præsterede timer i ugerne 50 og 51 2021 og henholdsvis 37 (A) og 29,60 timer (B) i uge 1 2022. Kravene var opgjort til henholdsvis 21.710,25 kr. (A) og 18.620,33 kr. (B) – med overenskomstmæssige tillæg henholdsvis 29.168,15 kr. og 25.051,53 kr.

5. Overenskomstgrundlaget

Bygningsoverenskomsten 2020 indeholder i 33, stk. 3, en bestemmelse om ”Akkordaftaler som bygger på standardpriser eller slumpakkorder”. Det hedder i bestemmelsen, at en sådan akkordaftale ”for at være gældende” skal være skriftlig og underskrevet af begge parter.

6. Opmandens begrundelse og resultat

Hovedspørgsmålet under sagen er, om der foreligger en akkordaftale, som svendene er bundet af.

Den akkordaftale, som af indklagede hævdes at være indgået, skal efter sin karakter opfylde betingelserne i Bygningsoverenskomstens § 33, stk. 3. For at være gældende skal den derfor være skriftlig og underskrevet af begge parter.

Den fremlagte ”Akkordaftale seddel for EBK HUSE A/S” vedrørende projektet i Rødvig med sagsnr. 7276 er skriftlig. Den er nederst på underskriftlinjen med plads til dato og underskrift for henholdsvis ”Montør” og ”Byggeleder” i ”Montør”-feltet dateret den 8. november 2021 og forsynet med underskrifter af A og B og i ”Byggeleder”-feltet dateret den 18. oktober 2021 og forsynet med underskrift af byggeleder F.

Akkordaftaleseddelen fremstår efter sit umiddelbare indhold som parternes fælles erklæring om at have indgået en akkordaftale, som opfylder Overenskomstens betingelser for at være gældende. Parterne er enige om, at svendene har underskrevet den 8. november 2021.

Efter de forklaringer, som under sagen er afgivet af A og B, har de imidlertid ikke med deres underskrifter villet afgive erklæring om indgåelse af en aftale om akkord, men alene villet bekræfte, at de arbejdede i henhold til en aftale om 4 dages-uge, og de blev af byggeleder F betrygget i, at det alene var til dette begrænsede formål, at deres underskrifter skulle anvendes.

Selv om det turde være højst uforsigtigt at skrive under på et dokument, som tydeligt er betegnet som akkordaftale, i noget andet øjemed end at ville forpligte sig til indholdet i dokumentet, har de forklaringer, som A og B har afgivet, været sammenhængende og troværdige.

Det er et grundlæggende princip i dansk aftaleret, at en ondtroende løftemodtager ikke skal kunne profitere af en løftedivers fejl. Hvis altså byggeleder F indså eller burde indse, at

svendene skrev under i det begrænsede øjemed, som de har forklaret, er de ikke bundet af deres underskrifter i videre omfang, og der foreligger i så fald ikke en gyldig akkordaftale.

Der er ikke under sagen afgivet forklaring af F. Svendenes forklaring om, at F betryggede dem i, at deres underskrifter alene var til bekræftelse af, at de arbejdede i henhold til en aftale om 4 dages-uge, er heller ikke imødegået på anden måde. Svendenes forklaring understøttes af, at E havde bedt om bekræftelse af aftale om 4-dages uge af hensyn til dokumentation over for SKAT og anført, at de kunne give sådan bekræftelse ved at underskrive ”denne akkordaftale seddel”. Den understøttes også af deres forklaring om, at der ikke var andre underskrifter på dokumentet, da de skrev under – en forklaring, som ikke er imødegået af en forklaring af F eller på anden måde.

Det er også påfaldende, hvis det var aftalt, at der var tale om en akkord på 391 timer, at der i november blev indsat 2 yderligere mand til at deltage i arbejdet på timeløn, og at der ikke på dette tidspunkt, hvor A ifølge virksomhedens fremlagte arbejdstidsopgørelser havde arbejdet ca. 170 timer, og hvor der manglede registreringer fra B, var en drøftelse af projektets stadi i forhold til de 391 timer.

På denne baggrund fører en samlet bedømmelse af de foreliggende bevisligheder til, at svendene ikke med deres underskrifter er blevet forpligtet i overensstemmelse med det underskrevne dokumentets indhold, men alene kan anses for med deres underskrifter at have bekræftet, at de arbejdede i henhold til en aftale om 4 dages-uge. Arbejdet er således ikke udført på akkord.

Indklagede har ikke haft bemærkninger til klagers opgørelse af betalingskravet.

Klager har påstået beløbene på henholdsvis 55.530,16 kr. og 45.159,86 kr. tillagt procesrente fra den 5. januar 2022 og beløbene på henholdsvis 29.168,15 kr. og 25.051,53 kr. tillagt procesrente fra den 23. marts 2022. Indklagede har ikke haft bemærkninger hertil.

Der gives herefter klager medhold i den nedlagte betalingspåstand med procesrente som anført.

Thi bestemmes:

EBK Huse A/S skal inden 14 dage til Fagligt Fælles Forbund betale 154.909,70 kr. med procesrente af 100.690,02 kr. fra den 5. januar 2022 og af 54.219,68 kr. fra den 23. marts 2022.

Hver part bærer egne omkostninger ved sagens behandling og halvdelen af udgiften til opmand.

Børge Dahl